

Nagykárolyi Károlyi kastély

A mai kastély elődjét 1482-ben Károlyi Lánosz László kezdte el építeni, amikor Mátyás királytól engedélyt kaptak egy kőház építésére.

1592-ben az eddigi négyszögletes épületet Károlyi Mihály erősítette meg a török elleni harcok idején. Az ekkor négyszögletes kőépületet - mely ez idő tájt a végvár szerepét is betöltötte - bástyákkal, lőrészekkel, belső udvarral, valamint külső várfalakkal, mély vizesárokkal, és külső palisztráddal látták el.

1699-ben báró Károlyi Sándor alakította át újra díszesebb formába.

1794-ben gróf Károlyi József a régi várat lebontatta és helyébe Joseph Bitthausertervei alapján építtetett új kastélyt, barokk stílusban. Az új kastély építése során lemondtak a védőrendszeréről, és a belső tereket a lakók szükségleteihez alakították. A négyszintes épület háromszög alapú, dísztoronyokkal, fedett belső udvarral és boltozatos pincével ellátott volt. Nagyméretű fogadótermét festmények és szobrok díszítették.

A kastély aulája

A kastély belseje régen

1894-ben gróf Károlyi István újból átalakította a kastélyt Ybl Miklós tervei alapján; neogótikus-neobarokk stílusú héttornyos, árokkal körülvett lovagvárrá, melyet széles sáncárok vett körül. Az átalakítást Meinig Artúr budapesti műépítő végezte.

A kapualjból előszobába, s abból nagyszabású átriumba juthatunk, melyet a méretek meghagyásával a régi négyszögletes várudvarból alakítottak át. Tágasságára jellemző, hogy "egy négyes fogat könnyen megfordulhatott volna benne". Innen vezet fel a lépcső az emeletre, és részben megmaradt az egykor nyitott boltíves folyosó is, melyből a felső szobák nyílnak. Az "átrium" egyik falán három nagy csúcsíves ablak található, mely az impozáns átriumot megvilágítja.

Mennyezetét magyaros, tulipános mintájú faburkolat díszíti. Lépcsője két vörös márványoszlopon nyugszik, a lépcső és a folyosó karfáját egymás mellé sorakozó, gondosan esztergályozott orsós lábak alkotják. Két olasz márványkandallóját a család címeréből vett oroszlánok díszítik. Padozata mozaik.

Az épület 1894 évi átalakítása után a kastély szobáinak fabútorzatát angol minta után Kinczel nevű helybeli asztalos, a lakatosmunkákat Ősz János nagykárolyi iparos készítette.

Az átépítések történetét fekete márványtábla hirdeti az épület falán, melyet még Károlyi István építtetett be ide.

A mai épület stílusa egységes eklektikus és szecessziós stílusú, értékét a 18. századi barokk elemek csak emelik.

A vár egy részében ma múzeum és könyvtár működik.

A parkot már 1754-ben említették a leírásokban, "mint szép és híres udvari kert"-et, és a leírások említik a park "teknősbéka-tavát" is. A kertben ekkor velencei kőpadok, hatalmas virágtartók és a kastély egyik sarkánál pedig egy régies hangulatú velencei kút is állt.

Szirmay Antal leírásában írta a kastély parkjáról: "az épületek nyugati oldalán anglus izlésre épített gyönyörűséges kert vagyon".

A 12 hektáros parkjában több növényritkaság található.

Fái közül egy 1810-ben ültetett platán a legidősebbnek tartott, melyet még gróf Károlyi György ültetett el 7 éves korában.

A park szélén 33 m magas, 1888-ban épült romantikus stílusú viztorony áll, melynek helyén egykor híres sörház volt.

Forrás: [https://hu.wikipedia.org/wiki/Károlyi-kastély_\(Nagykároly\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Károlyi-kastély_(Nagykároly))